

XXVI OGÓLNOPOLSKI ZLOT SZKÓŁ REYMONTOWSKICH W KOŁACZKOWIE

Posted on 20 września 2024

Z okazji 100. rocznicy przyznania Władysławowi Reymontowi Literackiej Nagrody Nobla za powieść „Chłopi”, Narodowy Instytut Dziedzictwa współorganizuje tegoroczny Ogólnopolski Zlot Szkół Reymontowskich w Kołaczkowie. Specjaliści NID przygotowali na tę okazję specjalny program edukacyjny składający się z warsztatów i pokazów. Zajęcia poprowadzą depozytariusze niematerialnego dziedzictwa województwa wielkopolskiego.

Co roku, zgodnie z wieloletnią tradycją, w Kołaczkowie organizowany jest Zlot Szkół Reymontowskich. Już dzisiaj przyjechali tam uczniowie z całej Polski, na co dzień uczęszczający do licznych szkół noszących im. Władysława Reymonta. Kołaczkowo, położone w Wielkopolsce, to miejsce szczególne dla zachowania pamięci o tym wybitnym polskim pisarzu. W 1920 r. nabył on zespół [parkowo-pałacowy w Kołaczkowie](#), który następnie zamieszkiwał.

20 września, podczas uroczystej inauguracji XXVI Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Reymontowskich, sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalna Konserwator Zabytków, **Bożena Żelazowska** w odczytanim przez prof. Artura Krajewskiego liście wyraziła uznanie dla wieloletniej tradycji upamiętniania polskiego noblisty poprzez organizację Zlotu Szkół Reymontowskich.

“XXVI Ogólnopolski Zlot Szkół Reymontowskich w Kołaczkowie to inicjatywa oddolna o 26-letniej tradycji, która przybliżyła wybitnego twórcę literatury młodym pokoleniom uczniów wychowanych pod jego patronatem. (...) Wyrażam dumę z działań tak zwanej Rodziny Reymontowskiej, która składa się ze szkół, którym patronuje nasz noblista, organizacji pozarządowych, przyjaciół i pasjonatów”.

Narodowy Instytut Dziedzictwa jako wyspecjalizowana instytucja zajmująca się nie tylko ochroną zabytków, ale także dziedzictwem niematerialnym, aktywnie włączyła się w obchody **100. rocznicy przyznania Reymontowi Literackiej Nagrody Nobla**. Kierowniczka oddziału terenowego NID, Teresa Palacz odczytała **list dyrektorki Instytutu, Marleny Happach**, która podkreśliła znaczenie dziedzictwa niematerialnego.

“Głównym zadaniem Narodowego Instytutu Dziedzictwa – instytucji z ponad 60-letnią misją - jest badanie i dokumentacja zachowanych skarbów kulturowych. Są nimi nie tylko zabytki architektury i sztuki, archeologiczne znaleziska czy przekształcone ręką człowieka przyrodnicze krajobrazy. Bardzo ważną część dziedzictwa stanowią jego zjawiska niematerialne,

na przykład gwara czy obyczaje, obrzędy i praktyki. W tym właśnie sensie jesteśmy kontynuatorami wielkiej misji Władysława Reymonta”.

Z okazji 100. rocznicy przyznania Władysławowi Reymontowi Literackiej Nagrody Nobla za powieść „Chłopi”, Narodowy Instytut Dziedzictwa zorganizował specjalny program edukacyjny dla uczestników Zlotu. W sobotę, podczas drugiego dnia wydarzenia, **depozytariusze niematerialnego dziedzictwa** województwa wielkopolskiego przeprowadzili **warsztaty**, a szkoły otrzymały bezpłatne egzemplarze powieści „Chłopi” oraz zeszyty edukacyjne dla uczniów. Zajęcia dla dzieci i młodzieży przedstawiły tradycje z Wielkopolski wpisane na **[Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego](#)**. Były to warsztaty z wykonywania snutki golińskiej oraz pokaz-koncert wielkopolskich tradycji dudziarskich.

Snutka golińska to regionalny rodzaj haftu, którego historia sięga XV wieku. Haft snutkowy to rodzaj haftu dziurkowanego, który wykonuje się w kilku etapach. Najpierw projektuje się wzór na papierze lub korzysta z gotowego, który przenosi się na białe płótno za pomocą kalki. Następnie cały wzór wzmacnia się fastrygą. Kolejnym krokiem jest nasnuwanie nitki na płótnie między motywami, tworząc tzw. „Snutki”. Po wyhaftowaniu całego wzoru trzeba powycinać płótno znajdujące się pod nasnutymi nitkami. Proces ten jest czasochłonny i wymaga dużej precyzji oraz cierpliwości. Gotowy haft należy wyprać, nakrochmalić, naciągnąć, wyprasować, a na końcu obciąć nadmiar płótna na brzegach.

Z kolei **tradycje dudziarskie wielkopolskie** wyróżnia unikatowe instrumentarium, na które składa się aż pięć odmian dud, a także system przekazu wiedzy i umiejętności z zakresu praktyki muzycznej, czyli sposobu gry, manier wykonawczych, repertuaru, jak i budowy wspomnianych instrumentów. W wielkopolskiej kulturze ludowej repertuar kapel dudziarskich związany jest przede wszystkim z tańcami i jednogłosowym repertuarem przyśpiewek czy obrzędowych pieśni nierozzerwalnie związanych z muzyką dudziarską.

Oprócz warsztatów i pokazu, w sobotę odbyły się m.in. XVIII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski „Mówimy Reymontem”, spacer po Parku Reymonta przy Pałacu, oglądanie wystawy okolicznościowej w Dworku Reymonta oraz pokaz filmu przygotowanego przez uczniów ze Szkoły Podstawowej im. Władysława Stanisława Reymonta w Kołaczku „Odczarować Reymonta”.

Wszystkim uczestnikom Zlotu życzymy wielu wrażeń, radosnych spotkań i mamy nadzieję, że kontakt z żywym dziedzictwem przekazywanym słowami Reymonta, zainspiruje kolejne pokolenie.

kierowniczka oddziału terenowego NID w Poznaniu, Teresa Palacz odczytuje list od dyrektorki NID, Marleny Happach, fot. NID/Patrycja Adamczyk

prof. Artur Krajewski odczytuje list od sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnej Konserwator Zabytków, Bożeny Żelazowskiej, fot. NID/Patrycja Adamczyk

Inauguracja XXVI Ogólnopolskiego Złotu Szkół Reymontowskich fot. NID/Patrycja Adamczyk

Warsztaty z wykonywania snutki golińskiej, fot. NID/Tomasz Łuczak

Pokaz - koncert tradycji dudziarskich, fot. NID/Tomasz Łuczak